

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Q. 36. Quid dicendum sit de casu, quo quis Sacramentum suscipit cum obice vel cum peccato mortali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42545

non necessariò requiri actualem devotionem, uti putarunt aliqui, apud *Suar.* d. 63. l. 3. & apud *Amic.* d. 4. n. 90., sed satis esse accedere cum aliis dispositionibus. Ad alios tamen abundantiores effectus, maximè autem ad gratias actuales cum accipiendas, multùm confert actualis devotio, uti omnes fateatur cum *Aversa* de Euch. q. 7. l. 5., ideoque *Suar.* & *Amic.* ad has gratias requirunt negationem distractionis; imò *Rhod.* putat semper esse saltem veniale, recipere aliquod Sacramentum sinè aliquo pio motu voluntatis, & consentiunt *Gob.* t. 1. n. 259. & *Sporer* hic n. 157.

Q. 36. Quid dicendum sit de casu, quo quis Sacramentum suscipit cum obice, vel cum peccato mortali. R. seqq. 194.

§. 1. Qui Sacramentum suscipit cum obice, sive cum impedimento, quominus in susceptione Sacramenti causetur gratia, peccat, pe. se loquendo, mortaliter, quia Christus instituit Sacramentum, primariò ideo, ut absolutè practicè significaret gratiam, quando susciperetur, qui autem suscipit cum obice, facit, ut non possit absolutè practicè significare gratiam, atque ità quasi illudit Christo, & abutitur institutione divinâ in re maximi momenti. Perinde autem est sive hic obex sit positivus, uti est peccatum mortale in Sacramentis vivorum, sive negativus, uti esset negatio fidei in baptizando. *Conf.*, quia sicuti ille est graviter irreverens, inquit *Lugo* d. 9. n. 3., qui adducit Deum in testem rei falsæ, quamvis enim non faciat, ut Deus re ipsa testetur falsum, tamen facit, ut hoc appareat, ità qui suscipit Sacramentum cum obice, quia, quam-

quam-

quamvis non faciat, ut Deus re ipsa significet falsum, tamen facit, quantum est de se, ut quodammodo videatur significare falsum, sive potius, ut non significet hoc, quod dixit se significaturum, si poneretur Sacramentum, & ideo etiam talis susceptio cum obice à Theologis vocatur fictio, estque secundum se gravius peccatum, quam indigna consecratio aut ministratio, uti cum aliis multis notat *Diebst.* d. 3. num. 340. Dixi, per se loquendo, nam licet *Suar.* loquens de Eucharist. D. 66. f. 1. innuat nullo casu licitum esse suscipere cum obice, ed quod sit preceptum naturale tam suscipiendi in gratia, tamen contradicunt communiter alii, cum *Aversa* de Euch. q. 3. f. 5. *Herinx* d. 3. n. 96. & *Bosco* d. 1. f. 8. n. 54. saltem pro raro casu, v. g. si hostia alioqui esset profananda ab hæreticis, nisi statim sumeretur, sicuti enim tunc posset recondi in foramen parietis, ita, inquiunt *Diana* p. 11. t. 6 R. 2. & *Tamb.* de Comm. cap. 1. n. 75., poterit sumi, ex intentione abscondendi in se. De casu, quo Sacerdos in Missa recordaretur mortalis, nec posset elicere contritionem, nisi cum certo dispendio sui honoris, dicitur, quando de Sacrificio.

Obj. Nullo casu licitum est jurare falsum, ergo nec suscipere Sacramentum cum obice, quia tam intrinsecè malum est facere, ut Deus videatur significare falsum, quam facere, ut videatur testari falsum.

R. n. conseq. & ejus probationem. Jurans falsum mentitur, & quantum est de se, vult Deum esse testem, sive loqui pro veritate sui mendacii, adeoq; vult, vel Deum nescire esse falsum, vel

vel saltem testari, hoc esse verum, quod tam ipse quam Deus scit esse falsum, utrumque autem non potest non directe opponi infinite sapientie aut veracitati Dei. Econtrà, qui Sacramentum suscipit eum obice, nihil simile facit, nam non mentitur, nec vult Deum esse testem alicujus falsi, sed tantum facit, ut signum, quod est institutum ad significandam practicè gratià, hic & nunc eam practicè non significet, per quod tamen signum Deus non loquitur, unde re ipsa non vult, ut Deus hic & nunc censeatur per illud loqui, sed tantum facit, ut signum illud non sit efficax, quod Deus volebat esse efficax, ergo hic non est ejusmodi directa oppositio ad aliquam perfectionem divinam, qualis est in perjurio. *Conf.* nam significare hic, est causare, suscipiens autem indignè, tantum facit, ut Deus videatur causare gratiam, quam tamen non causat, per quod directe non peccat contra ullam perfectionem divinam, non contra veracitatem, quia non facit, ut Deus videatur dicere se causare, sed tantum facit, ut videatur causare, quod non est contra veracitatem: sed neque peccat contra omnipotentiam, cui non fit injuria, si videatur hoc causare, quod causare potest, & quod meritò causare deberet, imò potius fit honor omnipotentie, ergo simpliciter non peccatur directe contra ullam perfectionem divinam, & consequenter non ostenditur ratio, cur talis sumptio pro omni casu sit intrinsecè mala.

§. 2. Si quis Baptismum vel Pœnitentiam suscipiat in mortali, non peccat, nec impeditur gratia, dummodo habeat attritionem & ceteras dispositiones prærequisitas, quia hæc duo Sa-

cramenta dicuntur Sacramenta mortuorum, eò quòd suscipi possint ab eo, qui non est in statu gratiæ, ideoque conferunt primam gratiam. Si autem unum ex reliquis Sacramentis suscipiatur in mortali, impeditur infusio gratiæ, ideoque peccatur mortaliter, etiam in Matrimonio per procuratorem inuito, uti probat *Mendo d. 12. q. 1.*, hoc enim Sacramentum; uti & reliqua, sunt Sacramenta vivorum; & quæ necessariò sumuntur in statu gratiæ, quia per se loquendo, solam secundam gratiam causant, hinc docet *Sanch. de Matr. l. 2. d. 11. n. 30.*, volentem contrahere Matrimonium per procuratorem, teneri toto eo tempore esse in statu gratiæ, quo probabile est futurum, ut procurator contrahat.

196. §. 3. Sicuti n. 80. 97. 102. dixi conficientem Sacramentum non peccare mortaliter, dummodo sit in gratia antè plenè confectum Sacramentum, ità hic videtur dicendum non peccare mortaliter susipientem, dummodo sit in gratia ante plenè susceptum Sacramentum, unde ore sumens hostiam in peccato mortali non peccat mortaliter, dummodo voluerit conteri, & re ipsa conteratur, antequam deglutiat, si priùs non potuerit confiteri, uti pluribus explicabitur n. 415.

197. §. 4. Sacramenta omnia, validè suscepta cum obice, postea reviviscunt & causant gratiam remoto obice, ita *S. Thom. in 4. dist. 17. q. 3. a. 4. q. 1.*, ubi cum dixisset Confessionem reviviscere sublata fictione, addit idem esse in aliis Sacramentis. Sequuntur *Caj. Arr. Castrop. t. 18. p. 9* aliique multi cum *Escob. l. 8. n. 182.* contra varios, quorum aliqui cum *Med. apud Dicast. de Bapt. d. 1.*

d. 2. dub. 15. negant ullum Sacramentum reviviscere ad gratiam: *Sotus, Bernal, Hurt, Bosc.* d. 1. f. 6. n. 63. dicunt reviviscere solum Baptismum. *Dur. Palud. Amie.* d. 4. n. 158. solum Baptismum & Pœnitentiam: *Silvest. Covar.* solum Baptismum, Confirmationem & Ordinem: *Suar. Fill. Lugo, Jlls.* t. 6. d. 1. n. 54. dicunt omnia reviviscere præter Eucharistiam: sed assertio nostra explicatur & probatur, nam

1. Quod saltem Baptismus reviviscat, est 198. communissima cum *S. Aug.* de Bapt. l. 1. cap. 12. aliisque locis apud *Aversam* q. 69. f. 2. & *Dicast.* suprâ. Idem habet *S. Th.* q. 69. a. 10., & sequuntur alii SS. PP. apud *Dicast.* n. 165. & *Gorm.* de Bapt. d. 1. n. 25. Ratio autem à priori est voluntas Christi: quæ nobis innotescit, partim ex SS. PP., partim ex *Trid.* ss. 6. cap. 4., ubi docet nos justificari per Baptismum in re vel in voto, quod verum non esset, si ille, qui cum obice suscepit Sacramentum, postea per illum non justificaretur, nam non potest in re suscipere alium Baptismum, neque potest habere votum Baptismi alterius, cum hic sit ei illicitus, ergo justificatur per Baptismum antea in re susceptum.

2. Cùm Confirmatio & Ordo non sint iterabilia, congruum fuit, ut quando suscepta essent cum obice, si removeretur obex, ex vi Sacramentorum illorum darentur gratiæ, maxime actuales, utiles ad finem vel functiones ejus modi Sacramentorum rectè obseandas, ergo congruentius dicitur, quod etiam tum causetur gratia habitualis, nam ejusmodi auxilia dantur ad exigentiam gratiæ habitualis. Videri potest *Aversa* q. 72. f. 4. §. Quintò.

L 2

3. Eu-

200. 3. Eucharistia, saltem si removeatur obex, antequam consumptæ sint species, causabit gratiam, uti docent *S. Th. q. 79. a. 3. Scot. Dur. Castrop. supra, Escob. l. 20. n. 491.* alique multi, quos citat & sequitur *Aversa de Euch. q. 7. f. 1.*, quia cum hoc subiectum jam sit dispositum ad gratiam, & cum Sacramento permanente adsit Author omnis gratiæ, non videtur negandum, quod gratiam causet. Econtrà si Christus jam defuerit esse præsens, communior sententia est cum *Suarez d. 63. f. 3. Aversa & aliis contra Bonac. & Arriagam d. 14. n. 19.*, quod non reviviscat ad gratiam, quia alioquin Sacerdos, qui quotidie sæpissime communicasset sacr. legè, si in fine vite pœniteret, acciperet ex opere operato vi Communionum sacrilegarum plùs gratiæ, quàm qui quotidie dignè communicasset, quod videtur incredibile.

201. 4. Si possit dari Sacramentum pœnitentiæ validum & informe, v. g. quia dolor, qui bonâ fide præmittitur, non extendit se ad omnia mortalia, quæ confitens commisit, sublato obice reviviscet ad gratiam, quia congruum est, ut sententia judicialis validè lata, quando postea potest, detur executioni *Conf.* nam omne mortale personale secundùm modernam Dei providentiam remitti debet per Sacramentum Pœnitentiæ vel in re vel in voto, uti docet *Trid. ss. 14. c. 4.*, sed si deretur Sacramentum pœnitentiæ validum & informe, quod sublato obice non revivisceret ad gratiam, posset aliquod mortale remitti absque Sacramento vel in re vel in voto, quia peccatum, ad quod non extendisset se dolor, postea posset remitti per solam contritionem,

nem,

nem, in qua non includeretur votum Pœnitentiæ, nam nemo, per se loquendo, obligatur ad bis validè confitendum idem peccatum, uti habet S. Th. suprâ, ergo.

5. Cùm extrema unctio non sit iterabilis in eodem morbo, uti nec Matrimonium cum eodem homine supervivente, & tamen illi qui hæc Sacramenta suscipiunt cum obice, maxime indigeant gratiis actualibus ad superandas molestias morbi & ad ferendas difficultates conjugii, hinc congruum fuit hæc Sacramenta reviviscere ad gratias causandas, dummodo obex removeatur intra tempus ejusdem morbi vel conjugii, uti docent Suar. Con. Lugo, Castrop. & alii.

6. Congruentiæ aliæ, cur Sacramenta meritò dicantur reviviscere ad gratiam, etiam sunt sequentes: Im primis, quia omnia Sacramenta validè suscepta continent infinita Christi merita, quæ acceptata sunt à Deo ad fines à Christo intentos, ergo cùm remoto obice apta sint in actu secundo movere Deum ad dandam ex illis meritis gratiam, re ipsa sic movebunt. Deinde, Sacramentum, hoc ipso, quòd sit validè positum, est & manet opus Christi, tanquam principaliter operantis, quod autem gratiam non causet, est tantùm ex defectu dispositionis in suscipiente, ergo hæc positâ reviviscet, sicuti alia bona opera, mortificata per peccatum, sublato peccato reviviscunt ad præmium. Denique, Sacramentorum institutio interpretanda est fuisse talis, qualis maxime decebat divinam bonitatem & beneficentiam Christi erga nos, quæque magis invitaret homines ad resurgendum à peccatis, hæc autem omnia magis habentur, si dicamus

omnia Sacramenta sublato obice reviviscere etiam ad gratiam, ergo.

204. 7. Sacramenta sublato obice reviviscunt etiam quoad remissionem venialium, quæ remissa fuissent, si abfuisset obex, *Suar. Lugo, Dicast. n. 173. contra Vasq. cui favet Arr. d. 15. n. 23.* Ratio est, quia sicuti reviviscunt sublato obice remissionis mortalium, ita reviviscunt sublato obice remissionis venialium, idem enim est de utrisque.
205. 8. Quod dictum est de reviviscentia Sacramentorum ad remissionem mortalium & venialium, valet etiam ad remissionem poenarum, talibus peccatis debitarum, nam etiam de his eadem est ratio; & idem consequenter dicendum est de reviviscentia, quoad jus proximum ad gratias actuales postea dandas secundum exigentiam gratiæ habitualis per Sacramentum reviviscens causatæ.
206. Dixi, Sacramenta omnia validè suscepta, quia si sint invalidè suscepta, nunquam extiterunt; ergo non possunt reviviscere.
207. §. 5. Si obex gratiæ fuit tantum negativus, id est, si Sacramentum ideo non causavit gratiam, quia aliquid defuit ad hoc, ut gratia causaretur, Sacramentum reviviscet, si hoc ponatur quod defuit; v.g. si adultus in solo originali constitutus susceperit Baptismum sine actu fidei,posito hoc actu fidei reviviscet Baptismus, uti habet *S. Th. q. 69. a. 10. in O.*, & est communis cum *Gorm. de Bapt. d. 1. n. 26.* Si tamen talis adultus simul haberet mortale personale ante Baptismum commissum, requireretur saltem attritio de illo, quæ posita Baptismus revivisceret, uti habet

habet S. Th. ad 2. & 3. aliique cum *Aversa* q. 68. f. 6. §. Tertiò. & q. 69. f. 4. §. Inprimis. *Castrop.* p. 10. contra *Alensem*, *Nav. Gabr. Victor. Vasq.*, illa enim sola ab initio defuerat. Quòd si etiam supervenisset mortale post Baptismum commissum, ad hunc obicem removendum opus esset contritione vel attritione cum Sacramento poenitentiae, uti tenent S. Th. ad 3. *Con. Lugo*, *Arr. Espayza*, *Aversa* q. 69. f. 3. aliique communiter contra *Palud. Silvest. Dicañ.* à n. 199. *Gorm.* n. 27., nam peccatum post Baptismum commissum est materia necessaria Sacramenti Poenitentiae, uti declarat *Trid.* ss. 14. De Poenit. cap. 2. in fine, ergo Baptismus non extendit se ad peccatum commissum post Baptismum.

Q. 37. An & quomodo peccet, qui Sacramentum 208.
suscipit cum peccato veniali. R. Si suscipiat cum veniali tantum habituali, nullo modo peccat, per se loquendo: si autem cum veniali actuali, vel cum complacentia ad veniale, non peccat mortaliter, uti rectè *Suarez* d. 7. f. 4., quia non ponit obicem effectui primario, qui est gratia sanctificans. Nec obstat, quòd impediatur intensiorem gratiam, & saltem majores gratias actuales, nam non ideo peccat mortaliter: probabiliter tamen dicit *Sporer* n. 195. peccari saltem venialiter. Vide dicenda n. 522.

Q. 38. Quid dicendum sit de illo, qui Sacramen- 209.
tum petit sibi conferri ab indigno Ministro. R. seqq.

§. 1. Peccat, qui extra necessitatem extremam Sacramentum petit à Ministro non tolerato, quia fideles prohibentur communicare cum illo, excepto casu extremae necessitatis, si nempe aliquis esset moriturus sine Baptismo aut Poenitentia,